

WERKGROEP RELATIEOPBOUW MOSLIM CHRISTENEN

Hoe kan je werken aan ontmoeting tijdens de ramadan 2017 (27 mei tot 24 juni)?

Op zaterdag 27 mei begint de jaarlijkse vastenmaand van de moslims. De werkgroep Relatieopbouw Moslims Christenen wil je aanzetten om – in groep of persoonlijk – van deze vasten een gelegenheid te maken tot ontmoeting. Je kan zelf een initiatief uitwerken of gebruik maken van dit aanbod. ORBIT werkt regionaal en lokaal mee aan verschillende ontmoetingsinitiatieven. De ramadan eindigt rond 24 juni.

De Ramadanmaand

O gij, die gelooft! Aan u is voorgeschreven het vasten, gelijk het voorgeschreven was aan wie vóór u waren.

(Koran 2:183 volgens een vertaling van J.H. KRAMERS)

Gelovigen! Het is jullie plicht om te vasten. Voor hen die het niet kunnen: voorzie een arme van eten. Ook vasten is goed voor jullie. Ramadan is de maand waarin de Koran als gids geopenbaard is.

(Koran hoofdstuk 'De Koe' volgens een vertaling van K. ABDOLAH)

De meeste moslims respecteren tijdens de heilige Ramadanmaand het vasten overdag. In deze negende maand van de islamitische maankalender herdenken de moslims overal ter wereld ook dat Mohammed de eerste teksten van de Koran geopenbaard kreeg. Vasten houdt in dat drinken, eten, roken... niet mag maar ook dat gelovigen slechte zaken achterwege laten en goede daden, zoals het geven van aalmoezen, verrichten. Tijdens deze maand proberen moslims ook de gehele Koran te lezen. Wanneer de maand voorbij is, vieren moslims drie dagen feest. Dat feest is (na het offerfeest) het tweede grootste feest in de islamitische kalender.

Een brief voor het einde van de ramadan

Sinds vele jaren wordt ter gelegenheid van de Ramadan een meertalige brief geschreven waarbij de hand wordt gereikt naar de moslimgemeenschappen hier bij ons. De brief, die elk jaar over een nieuw en belangrijk thema in de dialoog handelt, wordt geschreven in samenwerking tussen verschillende christelijke kerken en met de medewerking van verschillende personen. Allen leggen ze in de brief een warme boodschap van bondgenootschap en gelukwensen.

Oorspronkelijk werd de brief ontwikkeld in het Abrahamhuis in Genk om de bestaande interreligieuze contacten diepere inhoud te geven. Samen met het lokale Brusselse initiatief van een wenskaart voor moslims ter gelegenheid van het feest op het einde van de Ramadanmaand werd dit initiatief nationaal overgenomen.

Gemeenschappen bezoeken tegen het einde van de Ramadanmaand met deze brief moslingemeenschappen, moskeeën en vzw's.

Je mag daar zeker bij aansluiten!

A. Je doet dit een eerste keer

B. Je doet dit elk jaar en wilt wat meer

C. Je wilt jezelf en andere briefdragers diepgaander vormen

Tot actie overgaan

A. Je doet dit een eerste keer

De brief is bedoeld als feestelijke wens die zo precies en nauwkeurig mogelijk opgesteld en vertaald is geworden in zes talen (Nederlands, Frans, Arabisch, Turks, Spaans en Engels). Hij dient in eerste instantie om oprechte feestwensen over te maken aan moslims die een belangrijke en feestelijke maand met een open karakter beleven of juist afgerond hebben. De handtekening van één van de Belgische bisschoppen en die van de voorzitter van de Verenigde Protestantse Kerk in België houdt in dat de tekst en het initiatief een officieel karakter hebben om dialoogopbouwend te functioneren. De verschillende talen maken het mogelijk dat verschillende gemeenschappen zich direct aangesproken voelen.

Je kent een moskee of islamitische vereniging in je stad of dorp, je vraagt anders binnen je bisdom of aan ORBIT voor contacten. Je stelt een groepje briefdragers samen, leest vooraf de brief en wisselt er over uit. Je maakt een afspraak best vlak voor het feest en gaat naar de moskee om de brief te overhandigen. Je geeft aan dat je tijd hebt voor een uitwisseling. Deze uitwisseling kan ook ingepland worden op een ander moment dan het moment van overhandiging. Je vraagt dat de brief voorgelezen wordt in de moskee en aan de prikborden kan worden opgehangen.

Als resultaat van de overhandiging van de brief ontstaan er contacten tussen christelijke en islamitische gemeenschappen en groepen. De tekst van de brief kan daarbij een aanleiding tot verdere uitwisseling en dialoog zijn.

Wie?

- Werk met briefdragers die de moskeegemeenschap kennen of willen leren kennen.
- Ga minimum met enkele mensen langs in de moskee. Een ruime vertegenwoordiging van de katholieke en/of protestantse gemeenschap is dus belangrijk.
- Zoek andere partners, bijvoorbeeld de integratiediensten, om tijdens de contactmomenten of de gehele maand geen dubbele initiatieven te

nemen naar moslimgemeenschappen toe. Let wel op het christelijke karakter van de brief. De Ramadankaart is levensbeschouwelijk neutraler opgesteld.

B. Je doet dit elk jaar en wilt wat meer

De brief is bedoeld om oprechte gelukwensen over te maken en via dit specifiek 'bruggenbouwend' moment tot (verdere) relatieopbouw te komen.

Moslims vieren tijdens en na de Ramadanmaand een aantal belangrijke herinneringsmomenten over de geschiedenis van hun geloof. De sociale context van dat gebeuren staat tijdens die maand ook erg centraal.

Met deze Ramadanbrief kan u vanwege uw kerkgemeenschap, parochie en individuen verdere stappen zetten in de dialoog met de islamitische gemeenschappen en moskeeën. Met de brief kan men naast de felicitaties de wens tot dialoog en goede verstandhouding uitdrukken en concreet vorm geven.

- Bereid 'het briefdragen' goed voor en lees de geschreven brieftekst binnen een werkgroep, parochie/gemeente of vereniging.
- Geef tijdens vormingmomenten binnen pastorale teams aandacht aan het Ramadangebeuren en de relatieopbouw aan de hand van de Ramadanbrief.
- Overhandig de brieven altijd persoonlijk en liefst na afspraak met de verantwoordelijken van de moslimgemeenschap zodat de betekenis en achtergrond van de brief ook voor de gehele moslimgemeenschap duidelijk is.
- Geef de brieven niet af in de eerste dagen van het feest (de twee à drie dagen die op de Ramadanmaand volgen). De meeste moslims zijn dan erg druk bezig met het ontvangen of afleggen van bezoeken. Inhoudelijke ontmoetingen komen best in de dagen daarna of een aantal dagen voor het feest. Spreek een moment af en vermeld de reden van de komst.
- Neem exemplaren van de Ramadankaart mee om aan alle aanwezigen te geven.

C. Je wilt jezelf en andere briefdragers diepgaander vormen

Jullie wensen meer te weten te komen over de islam als religie en als maatschappelijk gegeven in onze samenleving. Jullie zoeken daarvoor effectief vorming. Jullie geven als gemeenschap aan dat de dialoog belangrijk is voor jullie en dat jullie daarin blijvend willen investeren.

Wat?

- Ga in op plaatselijke thema's die van belang kunnen zijn voor de relatieopbouw.
- Heb aandacht voor de taal van de brief die van belang is voor die specifieke moslimgemeenschap.

- Nodig de moslims terug uit op een vastgesteld moment. Dat is best op een dag dat de parochie of kerkgemeenschap ook klaar is om de moslims met duiding bij het (kerk)gebeuren en met een maaltijd te ontvangen. We noemen dat voor het gemak een "terugfeest".

Moslims nodigen graag mensen uit op een iftar of avondmaaltijd in de islamitische vastenmaand. Dit moment is dikwijls een feestelijk gebeuren. Traditioneel verbreken gelovige moslims de vasten zoals de profeet Mohamed dat zou gedaan hebben met enkele dadels en een glas melk. Daarna volgt het gebed en daaropvolgend een rijkelijke maaltijd die lang kan uitlopen.

We stellen hier een manier voor om de moslims uit te nodigen voor een feest in de lokale kerkgemeenschap of vereniging.

Daarom zoeken de kerkgemeenschap, parochie/gemeente en lokale verenigingen naar de dag die het beste uitkomt en kan de moslimgemeenschap al een eerste keer officieel uitgenodigd worden tijdens het brengen van de brief of tijdens een iftarmaaltijd. Opvolging van het contact mag daarbij echter niet ontbreken om die uitnodiging ook zo goed mogelijk waar te maken.

Een aantal voorstellen voor mogelijke terugfeesten zijn:

- Een dag met eucharistie- of avondmaalsviering en maaltijd in de kerstperiode, paasperiode of tijdens Pinksteren (voor moslims gemakkelijk herkenbaar als vreugdevolle periodes).
- De (Broederlijk Delen) wereld- of vastenvieringen die in bepaalde regio's in de vasten plaats vinden met dikwijls een (sobere) maaltijd achteraf. Er is dan immers een goede mogelijkheid extra mensen te ontvangen. De ontvangst wordt dan best niet direct gelinkt met de zuiderse thema's van Broederlijk Delen.
- De viering van Maria Lichtmis met een pannenkoekenmaaltijd achteraf. Maria is ook voor moslims een belangrijke religieuze figuur.
- De halfvasten of Laetare-viering met een maaltijd die op een zondag valt en dus geen eigenlijke vastendag is.
- Als liturgische betekenisvolle viering kan men ook een viering in de Goede Week kiezen.

Binnen de parochie/gemeente, kerkgemeenschap, vereniging kan men zelf bepalen wat de beste optie is om gezamenlijk een afvaardiging van de moslimgemeenschap te ontvangen.

De wenskaart voor het einde ramadan

De Ramadankaart bestaat al meer dan 20 jaar en startte als lokaal initiatief in Brussel. De eerste bedoeling van deze kaart was om de relaties tussen de katholieken en de moslims te verbeteren. Jaren later kent de Ramadankaart een grote populariteit in vele regio's, organisaties, firma's, scholen, ziekenhuizen, gevangenissen... . De bedoeling van de kaart blijft zich wel toespitsen op de individuele relatie met moslims uit uw directe omgeving.

Vele mensen sturen elkaar immers een wenskaart in de periode van Kerstmis en Nieuwjaar. Deze Ramadankaart is een kaart in een gelijkaardige traditie maar nu ter gelegenheid van een groot islamitisch feest.

Maar het kan ook anders: de wenskaart is dikwijls de kans tot een eerste ontmoeting, de kans om een eerste stap te zetten naar een ongekende ander. Als een gevolg kan men van die ongekende een gekende en beminde ander maken en kan iedereen aan een positiever beeld over elkaar werken.

Tips voor een goed gebruik:

- Geef de wenskaart aan moslims in je omgeving die je graag feliciteert met hun feest of personen die je al lang wilde bereiken.
- Schrijf een eigen wens aan de binnenkant van de Ramadankaart naast de voorgedrukte wens in 6 talen.
- Geef een exemplaar van de kaart mee aan mensen die de kaart nog niet kennen.

Deelnemen aan een iftar

Tenslotte kan je ook ingaan op uitnodigingen voor een iftar in je eigen omgeving. ORBIT werkt dit jaar uitdrukkelijk mee aan een initiatief in Gent en Brussel. De regio-medewerk(st)ers van ORBIT nemen regelmatig deel aan iftaravonden. Je kan hen contacteren voor meer info. Je vindt hun gegevens op onze website.

Info over deze nota: Werkgroep Relatieopbouw moslims christenen /ORBIT vzw – johan@orbitvzw.be – www.orbitvzw.be – 02 502 11 28